
INGEBOEKT

Tweemaal aandacht voor migranten

Luc Braet, Taalmoeilijkheden bij Marokkaanse en Turkse kinderen, in Schokla, 1983-84, 25, nr. 1

De gebrekkige beheersing van het Nederlands bij migrantenkinderen is voor veel leerkrachten van de basisschool een echt probleem. Vooral eer men deze kinderen vooruit kan helpen, is het nodig een inzicht te hebben in de specifieke aard van hun taalmoeilijkheden. Daarom is het overzicht dat Luc Braet geeft van enkele typische taalmoeilijkheden bij Marokkaanse en Turkse kinderen zeker welkom (Schokla 25 (nr. 1 1983-84). Deze kinderen blijken vooral moeilijkheden te hebben met de keuze van het exacte woord, de vervoeging en de verbuiging, de lijdende en de bedrijvende vorm, het genus en de natuurlijke uitdrukking van de gedachte. In de vele voorbeelden die L. Braet geeft, zullen onderwijzers de fouten van hun migrantenleerlingen beslist terugvinden. De overzichtelijke wijze waarop de moeilijkheden gegroepeerd zijn, maakt dat het artikel kan functioneren als een soort referentieschema waarin de leerkracht de taalproblemen van haar individuele leerlingen kan plaatsen.

In een tweede deel van het artikel komen nog een aantal praktische tips aan bod die erop gericht zijn de taalvaardigheid van migrantenkinderen te vergroten. Een systematisch overzicht van specifieke oefeningen bij de afzonderlijke taalproblemen is dit niet geworden. Dat was ook niet de bedoeling van de auteur. Wat hij aanbiedt is een - weliswaar niet onverdienstelijke - opsomming van enkele algemene suggesties ter verbetering van de taalvaardigheid. Niettemin zijn ze nuttig als vertrekpunt voor de vele "veldwerkers" die zich voor migrantenkinderen inzetten (en waarvoor de auteur terecht een grote waardering heeft).

Erna Janssens, Liliane Pauwels, Silva Van Gils en Willie Van Peer, Van zelf sprekend 2, handboek voor Nederlands.

In Van zelf sprekend 2 staat een merkwaardig hoofdstuk met als titel 'Anders en toch hetzelfde'. Het laat de leerlingen zien hoe mensen voortdurend andere mensen (ver)oordelen, van zodra die enigszins "anders" zijn of doen (werklozen, gehandicapten, zigeuners, beroepsleerlingen, migranten, ...) Maar daar blijft het niet bij. Het is de

bedoeling van de auteurs dat de leerlingen inzien hoe ze aan hun oordeel over bepaalde (categorieën) mensen gekomen zijn. Via het spelen van een aangepaste versie van 'Mens erger je niet' krijgen de leerlingen de kans zelf te ontdekken dat vooroordelen vaak steunen op een gebrekkige informatie, of anders gezegd, dat het in feite "te vlugge" oordelen zijn. Op een heel duidelijke wijze wordt dan de band gelegd met de notie 'discriminatie'.

Dit hoofdstuk gaat dus zeker niet alleen over migranten. Het onderwerp is veel ruimer en behandelt allerlei vooroordelen en verschillende vormen van discriminatie. Het zet de leerlingen ertoe aan zich te informeren vooraleer een oordeel uit te spreken (b.v. over migranten) en leert hen mensen met meer zin voor nuance te bekijken. De manier waarop dit gebeurt is bijzonder aantrekkelijk. Met behulp van foto's, veelzeggende teksten en goedgekozen werkvormen worden de leerlingen voortdurend geactiveerd, aangezet tot spreken en gestimuleerd om een eigen mening te vormen. Leren lijkt in dit boek haast 'van zelf sprekend' te gebeuren.

F. Baert, lid van de VON-werkgroep Anderstaligen.